

Smorgunov, L. V. "Ot elektronnoho gosudarstva k elektronnomu upravleniiu: Smena paradigmy" [From e-Government to e-Governance: A paradigm shift]. *Elektronnoe gosudarstvo i demokratsiia v nachale XXI veka. Politicheskaia nauka*, no. 4 (2007): 20-49.

Sokolova, M. A. "Elektronnoe pravitelstvo i elektronnoe pravlenie: k voprosu ob ierarkhii poniatiy" [E-government and e-government: the question of the hierarchy of concepts]. *Tekhnologii informatsionnogo obshchestva – Internet i sovremennoe obshchestvo*. St. Petersburg, 2005. 162-163.

Smorgunov, L. V. "Elektronnoe pravitelstvo, menedzhment znaniia i administrativnye reformy" [E-government, knowledge management and administrative reforms]. *POLITEKS*, no. 2 (2005): 213-225.

Tkachenko, A. "Teoretychne rozuminnia ta sut poniattia «elektronnoho uriadu»" [Theoretical understanding and the essence of the concept of "e-government"]. <http://conferences.neasmo.org.ua/node/1312>

Tyshchenko, M. "Problems and prospects of local e-government in Ukraine". <http://www.isp.org.pl/files/18610311450966623001236869203.pdf>

Vershinin, M. "«Elektronnoe pravitelstvo» v XXI veke" ["E-government" in the XXI century]. <http://www.pr-news.spb.ru/publicat/>

Vershinin, M. S. *Politicheskaia kommunikatsiia v informatsionnom obshchestve* [Political communication in the information society]. St. Petersburg: Izdatelstvo Mikhaylova V. A., 2001.

Yemelianenko, O. "Tradytsiinyi ta elektronnyi uriad: kontseptualni vidminnosti" [Traditional and e-government: a conceptual differences]. *Viche*, no. 2 (2008): 20-22.

УДК 332.15

ЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: ЦІЛЬОВА СПРЯМОВАНІСТЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА ЗМІСТОВНІСТЬ (КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД)

© 2014 МЕДВІДЬ В. Ю.

УДК 332.15

Медвідь В. Ю. Економічне регулювання регіонального розвитку: цільова спрямованість та функціональна змістовність (концептуальний підхід)

У статті досліджено теоретичні ознаки, цільову спрямованість та функціональну змістовність економічного регулювання регіонального розвитку. Визначено змістовність поняття «економічне регулювання регіонального розвитку» стосовно регіону як території, економічної системи та економічного простору. Встановлено, що економічне регулювання регіонального розвитку є системними діями на певні параметри, зміни яких покликані забезпечувати позитивну динаміку в змінах основних характеристик регіонів, таких як властивості, ознаки і межі. Виявлено головну мету та комплекс завдань (комплексність, цільовий характер, варіативність, ресурсна забезпеченість, адресність, керованість) економічного регулювання регіонального розвитку. Обґрунтовано напрями підвищення дієвості системи економічного регулювання регіонального розвитку.

Ключові слова: регіон, економічне регулювання розвитку регіону, територія, економічний простір, економічна система.

Рис.: 1. **Бібл.:** 8.

Медвідь Вікторія Юрївна – кандидат економічних наук, доцент, заступник директора, Інститут економіки, менеджменту і права в будівництві Донбаської національної академії будівництва і архітектури (вул. Державіна, 2, Макіївка, 86123, Україна)

E-mail: viktoriyamedved@mail.ru

УДК 332.15

Медведь В. Ю. Экономическое регулирование регионального развития: целевая направленность, функциональная содержательность (концептуальный подход)

В статье исследованы теоретические признаки, целевая направленность и функциональная содержательность экономического регулирования регионального развития. Определена содержательность понятия «экономическое регулирование регионального развития» относительно региона как территории, экономической системы и экономического пространства. Установлено, что экономическое регулирование регионального развития является системными действиями на определенные параметры, изменения которых призваны обеспечивать позитивную динамику в изменениях основных характеристик регионов, таких как свойства, признаки и границы. Определена главная цель и комплекс задач (комплексность, целевой характер, вариативность, ресурсная обеспеченность, адресность, управляемость) экономического регулирования регионального развития. Обоснованы направления повышения действенности системы экономического регулирования регионального развития.

Ключевые слова: регион, экономическое регулирование развития региона, территория, экономическое пространство, экономическая система.

Рис.: 1. **Библ.:** 8.

Медведь Виктория Юрьевна – кандидат экономических наук, доцент, заместитель директора, Институт экономики, менеджмента и права в строительстве Донбасской национальной академии строительства и архитектуры (ул. Державина, 2, Макеевка, 86123, Украина)

E-mail: viktoriyamedved@mail.ru

UDC 332.15

Medvid V. Y. Economic regulation of regional development: target orientation and functional content (conceptual approach)

The article studies theoretical features, target orientation and functional content of economic regulation of regional development. It identifies the content of the "economic regulation of regional development" notion with respect to the region as a territory, economic system and economic space. It establishes that economic regulation of regional development is a system impact on certain parameters, revision of which would ensure positive dynamics in revision of basic characteristics of regions such as properties, features and boundaries. It identifies the main goal and complex of tasks (complexity, target character, variability, resource provision, addressness and manageability) of economic regulation of regional development. It shows directions of increase of efficiency of the system of economic regulation of regional development.

Key words: region, economic regulation of regional development, territory, economic space, economic system.

Pic.: 1. **Bibl.:** 8.

Medvid Viktoriia Yu. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Deputy Director, Institute «Economics, Management and Law in Civil Engineering» of Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture (Derzhavin str., 2, Makeyevka, 86123, Ukraine)

E-mail: viktoriyamedved@mail.ru

Розгляд регіонального розвитку або розвитку регіонів через призму режиму функціонування регіональної економічної системи або через зміни економічних і соціальних її компонентів безпосередньо стикається з необхідністю з'ясування можливих причин існуючої ди-

ференціації в умовах життєдіяльності регіональних соціумів. Обумовлено це наявністю так званих диспропорцій в основних показниках економічного і соціального розвитку або просторових неоднородностей, присутніх при порівняльній оцінці окремих територій. Посилення диференці-

ації в умовах і результатах життєдіяльності регіонів, незалежно від причин, що викликали її, приводить до наростання деструктивних процесів в суспільстві, що загострює проблему однородності / неоднородності економічного простору як регіонів окремо, так і країни в цілому, що виявляється в посиленні нерівномірності розвитку.

У цих умовах природним виникає бажання, в що б те не стало зробити адекватні заходи, здатні не лише зняти виникаючі протиріччя, але змінити по можливості саму природу їх появи. Як такі заходи бачиться широке використання економічного регулювання розвитку регіонів та обґрунтування концептуальних основ економічного регулювання з позиції території, економічної системи та економічного простору.

Питання, що пов'язуються з природою регіонального розвитку, досліджуються вже досить давно. Сучасні інтерпретації класичних теорій регіонального розвитку, що стали методологічними витоками наукового дослідження, містяться у роботах закордонних вчених А. Гранберга, С. Баранова, Т. Скуфьїна, Т. Дмитрієва, А. Гібежа, І. Арженовського, О. Кушнарської та інших.

Слід також зазначити, що окремі ідеї та напрацювання, що були використані як концептуальні, взято з робіт вітчизняних дослідників В. Василенка, В. Павленко, Ю. Орловської, Т. Максимової, В. Швець та інших.

Якщо сформульована загальна проблема дослідження стосується сутнісних ознак економічного регулювання регіонального розвитку, то невирішеною її частиною залишається теоретичне питання щодо встановлення цільової спрямованості та функціональної змістовності економічного регіонального регулювання з позиції території, економічної системи та економічного простору.

Метою цієї роботи є дослідження теоретико-концептуальних ознак (цільової спрямованості та функціональної змістовності) економічного регулювання регіонального розвитку з позиції території, економічної системи та економічного простору, а також обґрунтування напрямів підвищення дієвості системи економічного регулювання регіонального розвитку.

Відносно умов, що склалися в Україні, необхідність використання економічного регулювання територіального, у тому числі регіонального розвитку пояснюється розумінням тієї обставини, що пущені на самоплив процеси економічного розвитку приводять, як показує практика, не лише до посилення протиріччя у взаєминах окремих територіальних утворень, але і до появи паростків антагонізму, що для сучасного суспільства навряд чи можна вважати допустимим.

У даний час практично всі регіони України залучені в процес вирівнювання, більш того, лише окремі адміністративно-територіальні утворення (великі промислові міста) здатні покривати велику частину витрат в соціальній сфері за рахунок власних джерел. Виявляється, що політика вирівнювання дає очікувані результати в територіальному розвитку далеко не завжди: доводиться чекати багато років, щоб переконатися в правильності або помилковості зроблених заходів.

Політика вирівнювання передбачає деяку пов'язаність з державним регулюванням економічного розвитку. Проте відсутність у державі відповідних форм привела до того, що населення само зайнялося «саморегулюванням». Таке «саморегулювання» виявилось в посиленні соціальної мо-

більності населення: люди самі зайнялися пошуком роботи і місця проживання за межами депресивних територій. Проте не всі можуть собі дозволити таку розкіш, як зміну території мешкання. Досвід інших країн показує, що лише пряме державне регулювання територіального розвитку дозволяє не лише вирівняти умови життя, але і забезпечити пошук дієвіших заходів по підйому її рівня.

Для того, щоб така політика стала дієвим важелем розвитку як регіонів, так і їх складових (адміністративно-територіальних одиниць), необхідно використовувати методи економічного регулювання, адекватні розумінню змісту регіон. Основними складовими регіону в цьому контексті виступають відповідна територія, економічна система і економічний простір.

У даному випадку економічне регулювання регіонального розвитку може бути представлене в широкому і вузькому сенсі слова. У широкому сенсі слова під економічним регулюванням розвитку регіонів розуміється приведення об'єкта (території, економічної системи і економічного простору) в збалансований (пропорційний) стан його складових. У вузькому сенсі слова під економічним регулюванням розвитку регіонів розуміється досягнення потрібних результатів в процесі використання об'єкту (території, економічної системи і економічного простору) [1, с. 54; 2, с. 29]. При цьому регулюванню піддаватимуться їх основні властивості, зміна яких і забезпечуватиме регіону бажаний тренд розвитку. Такі дії можуть здійснюватися як в масштабах країни, так і в масштабах окремого регіону і адміністративно-територіальної одиниці (населеного пункту, району). Відповідно міняються об'єкт і суб'єкт економічного регулювання, але спільна концепція на цих рівнях залишається незмінною: збалансованість, пропорційність, стійкість розвитку. Незмінною залишається і змістовна сторона економічного регулювання регіонального розвитку, а саме, конкретні дії (заходи і їх рішення), направлені на досягнення цілей, що стоять перед регіональним співтовариством.

Стосовно регіону як території економічне регулювання передбачає використання методів, спрямованих на основні параметри, що характеризують її основні властивості, а саме, освоєність і насиченість. Забезпечуватися це може через дотримання і зміну такої особливості території, як розміщення. Нерівномірність, осередковий характер розміщення основних елементів продуктивних сил свідчить про те, що територія регіону використовується недостатньо раціонально, що існує об'єктивна необхідність в додаткових зусиллях по її залученню до суспільного виробництва.

Стосовно регіону як економічної системи економічного регулювання передбачається за допомогою використання відповідних методів надавати дію на інші вже параметри, що характеризують її основні властивості як системи. Серед таких властивостей виділяються цілісність, стійкість, комплексність і життєздатність, забезпечення яких стає можливим через збереження таких меж, як надійність, зв'язаність, впорядкованість і стабільність. У цьому випадку економічне регулювання регіонального розвитку буде спеціально організовуваними діями, спрямованими на забезпечення такого функціонування регіональної економічної системи, при якому названі межі не зникають або послаблюються, а лише посилюються.

Стосовно регіону як економічного простору економічне регулювання регіонального розвитку передбачає надання дії на таких його властивостях, як однорідність/

неоднорідність. Виходячи з того, що в основі однорідності/неоднорідності регіонального економічного простору лежать такі ознаки, як концентрація/диференціація, інтеграція/дезінтеграція, конвергенція/дівергенція, саме дія на головні його особливості дозволяє досягати цілей, що стоять перед державою, регіонами, суспільством. Ущільнення регіонального економічного простору за допомогою зосередження господарської діяльності, ущільнення економічних зв'язків, зближення умов господарювання не є самоціллю, а є основним вектором збереження цілісності держави.

Заходи економічного регулювання регіонального розвитку адекватні сприйнятими регіональним співтовариством тоді, коли має місце координація колективних дій, направлених на вирішення завдань, що стоять перед всіма учасниками; коли інтеграція управлінської логіки носить не фрагментарний і випадковий характер, а забезпечує єднання форм і змісту співпраці в часі і просторі; коли реально існує децентралізація управління, що забезпечує баланс інтересів у системі стосунків «центр – регіони».

Отже, економічне регулювання регіонального розвитку є системними діями на певні параметри, зміни яких покликані забезпечувати позитивну динаміку в змінах основних характеристик регіонів, таких як властивості, ознаки і межі (рис. 1).

Основними заходами, призначення яких, власне, і покликаний забезпечувати позитивну динаміку в змінах властивостей, ознак і меж регіону як території, економічної системи і економічного простору виступає пряме і непряме регулювання. Обидві названі форми покликані забезпечувати створення спільних правил поведінки, дотримання якої виступає головною умовою можливого ефективного розвитку регіонів [3].

Прямим економічним регулюванням регіонального розвитку є безпосередня дія з боку органу, що управляє, на

функціонування суб'єктів господарювання за допомогою різного роду формальних дій, здійснюваних шляхом прийняття правил, положень і інструкцій, видання наказів і розпоряджень, шляхом прямих вказівок і так далі. Непрямим економічним регулюванням регіонального розвитку є створення умов і механізмів, покликаних сприяти здобуття заздалегідь заданого кінцевого результату. Але, якщо пряме регулювання покликане сприяти впорядкуванню економічних стосунків суб'єктів господарювання за допомогою відповідної регламентації, то непряме регулювання покликане підсилити матеріальну зацікавленість в досягненні вирішуваних ними господарських завдань [4, с. 89; 5, с. 107].

Основними формами прямого економічного регулювання розвитку регіонів виступають стратегії, прогнози, стратегічні плани, програми, індикативні плани, що є спеціальними документами, в яких даються різні (багатоваріантні і багаторівневі) завдання, вирішення яких покликане упорядкувати характер суспільних стосунків у сфері матеріального і нематеріального виробництва. Основними формами непрямого економічного регулювання розвитку регіонів виступають використовуваний господарський механізм (який надає дію на суб'єктів господарювання), націлений на досягнення цільових установок, і адміністративну регламентацію господарської діяльності (яке забезпечує легітимний характер господарському механізму у всій системі суспільного відтворення).

Головною метою економічного регулювання розвитку регіонів є створення спільних правил економічної, організаційної, адміністративної дії на всіх без виключення учасників суспільних стосунків, задіяних у процесах виробництва, розподілу, обміну і вжитку вироблюваних товарів, робіт і послуг у масштабах як окремо взятого регіону, так і у межах всієї держави. Крім того, підцілями

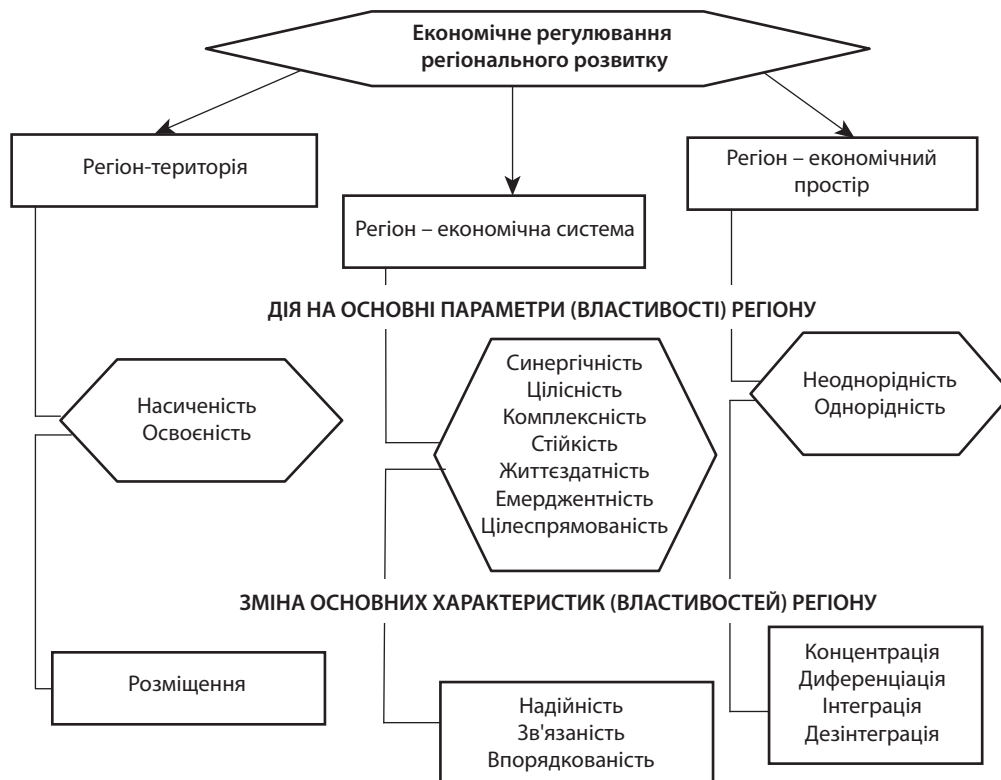

Рис. 1. Змістова складова економічного регулювання регіонального розвитку

можна назвати, по-перше, досягнення і збереження необхідних умов для раціонального використання наявних регіональних ресурсів і, по-друге, забезпечення рівномірного розвитку галузей господарського комплексу як регіонів, так і всієї держави за допомогою вирівнювання питомої вартості основних чинників виробництва (матеріальних, трудових і природних ресурсів) [6, с. 25].

При цьому представляється, що серед завдань економічного регулювання регіонального розвитку, можна виділити найбільш важливі:

- ✦ забезпечення комплексності і синхронності в досягненні цілей, що стоять перед регіоном;
- ✦ цільовий характер і системність регулюючих регіональний розвиток мір і заходів;
- ✦ варіативна розробка можливих мір і заходів;
- ✦ обґрунтованість ресурсної забезпеченості регіонального розвитку;
- ✦ адресність і перевірка заходів, що реалізуються;
- ✦ забезпечення керованості економічними процесами.

Отже, цільова спрямованість і функціональна змістовність економічного регулювання регіонального розвитку стають вирішальним чинником забезпечення адекватності його не лише запитам органів державного управління і органів місцевої самоврядності, але й інтересам всього регіонального співтовариства, у тому числі й окремої територіальної громади.

Сучасна практика регулювання територіального розвитку в Україні може бути охарактеризована як така, при якій мало знайдеться бажаючих, які б могли стверджувати про її ефективність [7]. Швидше за все, це стосуватиметься не лише використовуваних форм, методів, але і самих результатів такої діяльності. І справа тут стосується не лише слабкої дієвості, але і надмірної заполітизованості кроків, що робляться, не прикритого суб'єктивізму при ухваленні відповідних рішень. Уже стали прозивними спроби розробки на державному рівні оновлених державних стратегій регіонального розвитку, коли при зміні влади центр робить відповідні кроки, але виникають нові обставини і ці кроки ніяк не можна назвати навіть напівзаходами – вони зависають не невизначений час в повітрі [8, с. 116 – 117]. А що стосується розрахунку прогнозів або розробки стратегічних планів, складається таке враження, що таких методів і в природі не існує – ніхто про них не згадує.

У зв'язку з цим з'являється невідкладна необхідність в зміні положення, що склалося, через забезпечення системно організованого впорядкування не лише державної політики, але і взаємодії відповідних мір і заходів. Потрібні такі правила дій, щоб їх здійснення забезпечувалося наявністю прозорості і узаконеної схеми відповідно до прийнятих всім співтовариством нормам. У першу чергу мова повинна йти про такий порядок, при якому рішення, що приймаються з економічного регулювання регіонального розвитку (не дивлячись на можливу їх індивідуальність і неповторність), мають бути всесторонньо обґрунтованими, реалізація та оцінка яких повинна здійснюватися по спільному порядку.

Для підвищення дієвості системи економічного регулювання регіонального розвитку необхідно, щоб вона відрізнялася певною стійкістю. Відомо, що стійкість системи забезпечується її ієрархічною побудовою. Відносно предмету даного дослідження може застосовуватися трирівнева

схема економічного регулювання регіонального розвитку. На одному рівні знаходяться органи державної влади і державного управління, на іншому – органи влади на регіональному рівні, на третьому – органи місцевого самоврядування. Кожному з вказаних рівнів має бути запропонований свій набір економічних регулювальників з конкретизацією їх змістовного наповнення з тим, щоб спостерігалися суттєві відмінності між ними. Для того, щоб між ними не виникало протиріч, необхідно забезпечити розмежування владних повноважень, від змісту яких повною мірою залежатиме поступальний розвиток окремих територій.

Лібералізація суспільних стосунків загострила проблему збалансованого наповнення прав і обов'язків органів державної влади і управління, органом місцевого самоврядування. Зв'язано це з тим, що надмірна централізація повноважень у сфері виробничих стосунків, в першу чергу, у сфері суспільних фінансів, не дозволяє мати в наявності в достатній кількості ресурсів, здатних забезпечувати ефективний розвиток малих територіальних утворень, що входять до складу регіонів. У цих умовах виникає невідкладна необхідність в обґрунтованому розмежуванні (передатчі частини повноважень і фінансових можливостей) з центру в регіони і нижче на базовий рівень місцевого самоврядування. Ці взаємини можуть бути відбиті у відповідній моделі.

ВИСНОВКИ

Отже, економічне регулювання територіального розвитку покликане за допомогою формування найбільш раціональних пропорцій в економіці сприяти якнайповнішому використанню елементів продуктивних сил, що є в наявності, у процесі здійснення стадій суспільного відтворення. Для чого необхідний відповідний механізм, що включає цільову спрямованість, методи (інструменти), форми їх взаємодії (організацію) і способи (технологію) дії на характер протікання стадій суспільного відтворення.

У подальшому буде досліджуватися ймовірність побудови моделі економічного регулювання розвитку регіону. Принципи формування такої моделі повинні передбачати настановний принцип розмежування компетенцій, забезпечення субординації за ієрархією стосунків між рівнями, з'єднання загальнодержавних і місцевих (територіальних) інтересів, економічну доцільність, фінансове і матеріальне забезпечення виконання повноважень, відповідальності, підконтрольності і підзвітності за виконання повноважень. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Арженовский И. В. Региональные сети и региональная экономическая политика / И. В. Арженовский // Регионология. – 2003 – 2004. – № 4(1). – С. 53 – 59.
2. Кушнарєва О. Регулирование общественного благосостояния: региональный уровень / О. Кушнарєва // Проблемы теории и практики управления. – 2008. – № 2. – С. 29 – 35.
3. Фрис Р. Сучасні аспекти взаємодії державного регіонального управління з органами місцевого самоврядування / Р. Фрис, В. Копитко // Регіональна економіка. – 2001. – № 1. – С. 119 – 125.
4. Усов А. Б. Методы управления эколого-экономическими системами / А. Б. Усов // Экономика и управление. – 2007. – № 2 (28). – С. 88 – 90.
5. Комарова О. М. Методологические основы государственного регулирования инновационного развития региона / О. М. Комарова // Экономика и управление. – 2010. – № 4 (54). – С. 102 – 107.

6. Костяев А. Территориальная дифференциация условий хозяйствования / А. Костяев // Экономист. – 2006. – № 9. – С. 23 – 30.

7. Регіональна політика і механізми її реалізації / За ред. акад. НАН України М. І. Долішнього. – К.: Наук. думка, 2003. – 504 с.

8. Груздев А. Стратегия развития региона: цели, преимущества, технология разработки / А. Груздев // Общество и экономика. – 2008. – № 1. – С. 115 – 120.

REFERENCES

Arzhenovskiy, I. V. "Regionalnye seti i regionalnaia ekonomicheskaiia politika" [Regional networks and regional economic policy]. *Regionologiya*, no. 4 (1) (2003 – 2004): 53-59.

Frys, R., and Kopytko, V. "Suchasni aspekty vzaiemodii derzhavnoho rehionalnoho upravlinnia z orhanamy mistsevoho samovriaduvannia" [Modern aspects of the interaction of the regional state administration of local government]. *Rehionalna ekonomika*, no. 1 (2001): 119-125.

Gruzdev, A. "Strategiia razvitiia regiona: tseli, preimushchestva, tekhnologiiia razrabotki" [Regional development strategy: objectives, advantages, the technology development]. *Obshchestvo i ekonomika*, no. 1 (2008): 115-120.

Komarova, O. M. "Metodologicheskie osnovy gosudarstvennogo regulirovaniia innovatsionnogo razvitiia regiona" [Methodological basis for state regulation of Regional Development]. *Ekonomika i upravlenie*, no. 4 (54) (2010): 102-107.

Kostiaev, A. "Territorialnaia differentsiatsiia usloviy khoziaystvovaniia" [Territorial differentiation in the environment]. *Ekonomist*, no. 9 (2006): 23-30.

Kushnareva, O. "Regulirovanie obshchestvennogo blagosostoianii: regionalny uroven" [Regulation of social welfare: the regional level]. *Problemy teorii i praktiki upravleniia*, no. 2 (2008): 29-35.

Rehionalna polityka i mekhanizmy ii realizatsii [Regional policy and implementation mechanisms]. Kyiv: Naukova dumka, 2003.

Usov, A. B. "Metody upravleniia ekologo-ekonomicheskimi sistemami" [Management techniques ecological-economic systems]. *Ekonomika i upravlenie*, no. 2 (28) (2007): 88-90.

УДК 338.242.4:620.9

ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ

© 2014 КОЛЕСНІЧЕНКО А. С.

УДК 338.242.4:620.9

Колесніченко А. С. Інституційні основи державного регулювання взаємовідносин суб'єктів електроенергетичного ринку

Удосконалено теоретико-методичний апарат з метою впорядкування інституційних засад державного регулювання взаємовідносин, що виникають між суб'єктами енергоринку в процесі купівлі-продажу електроенергії. Установлено структурно-логічні зв'язки між інституційними факторами економічного розвитку і теми функціями держави, на яких ґрунтуються державне регулювання взаємовідносин учасників електроенергетичного ринку. На основі еволюційного підходу проаналізовано інституційний інструментарій державного регулювання взаємовідносин суб'єктів електроенергетичного ринку, що враховує специфіку його роботи, конкретні умови розвитку і створює науково-методичну базу для формування концепцій, стратегій, програм розвитку ринку електричної енергії на державному рівні. Розглянуто та запропоновано шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення процесу державного регулювання міжсуб'єктних відносин учасників електроенергетичного ринку з метою підвищення наукової обґрунтованості законопроектів і врахування нагальних проблем при доопрацюванні та розробці нових нормативно-правових актів.

Ключові слова: інститут, інституційні основи, державне регулювання, електроенергетичний ринок, суб'єкти електроенергетичного ринку, взаємовідносини суб'єктів ринку електричної енергії.

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 53.

Колесніченко Анастасія Сергіївна – асистент, кафедра економічного аналізу та обліку, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Фрунзе, 21, Харків, 61002, Україна)

E-mail: apasko86@inbox.ru

УДК 338.242.4:620.9

Колесніченко А. С. Институциональные основы государственного регулирования взаимоотношений субъектов электроэнергетического рынка

Усовершенствован теоретико-методический аппарат с целью упорядочения институциональных основ государственного регулирования взаимоотношений, возникающих между субъектами энергорынка в процессе купли-продажи электроэнергии. Установлены структурно-логические связи между институциональными факторами экономического развития и теми функциями государства, на которых основывается государственное регулирование взаимоотношений участников электроэнергетического рынка. На основе эволюционного подхода проанализирован институциональный инструментарий государственного регулирования взаимоотношений субъектов электроэнергетического рынка, который учитывает специфику его работы, конкретные условия развития и создает научно-методическую базу для формирования концепций, стратегий, программ развития рынка электрической энергии на государственном уровне. Рассмотрены и предложены пути совершенствования нормативно-правового обеспечения процесса государственного регулирования межсубъектных отношений участников электроэнергетического рынка с целью повышения научной обоснованности законопроектов и учета насущных проблем при доработке и разработке новых нормативно-правовых актов.

Ключевые слова: институт, институциональные основы, государственное регулирование, электроэнергетический рынок, субъекты электроэнергетического рынка, взаимоотношения субъектов рынка электрической энергии.

Рис.: 4. **Табл.:** 1. **Библ.:** 53.

Колесніченко Анастасія Сергіївна – асистент, кафедра економічного аналізу та обліку, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (ул. Фрунзе, 21, Харків, 61002, Україна)

E-mail: apasko86@inbox.ru

UDC 338.242.4:620.9

Kolyesnichenko A. S. Institutional Grounds of State Regulation of Interrelation of Subjects of the Electric Energy Market

The article improves the theoretical and mathematical mechanism in order to put in order institutional grounds of state regulation of interrelations that appear between subjects of the energy market in the process of electric energy trade. The article establishes structural and logical links between institutional factors of economic development and those functions of the state, which the state regulation of interrelations of subjects of the electric energy market is based upon. Based on the evolution approach the article analyses institutional instruments of state regulation of interrelation of subjects of the electric energy market, which takes into account specific features of its operation, specific conditions of development and creates a scientific and methodical basis for formation of concepts, strategies and programmes of development of the market of electric energy at the state level. The article considers and offers ways of improvement of the regulatory and legal provision of the process of state regulation of inter-subject relations of participants of the electric energy market with the aim of increase of scientific justification of draft laws and taking into consideration urgent problems when improving and developing regulatory and legal acts.

Key words: : institute, institutional grounds, state regulation, electric energy market, subjects of electric energy market, interrelations of subjects of electric energy market.

Pic.: 4. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 53.

Kolyesnichenko Anastasiya S. – Assistant, Department of Economic Analysis and Accounting, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (vul. Frunze, 21, Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: apasko86@inbox.ru